

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 320/09-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. septembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. D. K., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena podľa čl. 19 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 22/97 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 40/08, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. D. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. septembra 2009 doručená sťažnosť Ing. D. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na

ochranu mena podľa čl. 19 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 22/97 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 40/08.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

«Okresný súd Bratislava II v spore o opravu pracovného hodnotenia - posudku rozhodoval od podania žaloby č. k. 10 C 22/97 13 rokov a preto si sťažujem na prietahy v konaní súdu a nato, že mi súd neposkytol ako občanovi, ktorého bývalý zamestnávateľ písomne aj ústne ohovoril, súdnu ochranu. Môj bývalý zamestnávateľ I., a. s., B., jeho riaditeľ rozširoval o mne nepravdivé informácie, telefonoval aj mojím novým zamestnávateľom, kde som sa uchádzal o prácu, aby mi znemožnil prácu resp. „prežiť“ skúšobnú dobu. Bývalý zamestnávateľ robil tak len preto, že prehral pracovný spor a musel mi vyplatiť regres t. j. náhradu mzdy z titulu neplatného rozviazania pracovného pomeru.»

Ďalej sťažovateľ uviedol:

„Súdy pochybili, keď nerozhodli, že predmetné pracovné hodnotenie a informácie o mojej osobe je odporca povinný v primeranej lehote opraviť a vyplatiť mi zadosťučinenie. Keďže súdy SR nerozhodli spravodlivo, včas a riadne nemohol som si ani následnou žalobou do dvoch rokov uplatniť na súde proti bývalému zamestnávateľovi odškodné za ohováranie a marenie mojich pracovných príležitostí.“

Podľa názoru sťažovateľa postupom okresného súdu v označenom konaní, ako aj postupom krajského súdu (sťažovateľ však neuviedol spisovú značku tohto konania) došlo k porušeniu jeho základného práva „na rozhodnutie bez prietáhov a spravodlivo“, ako aj práva „na česť a spravodlivé informácie o mojej osobe“.

Sťažovateľ sa v závere sťažnosti od ústavného súdu dožaduje „finančného zadosťučinenia za porušenie mojich uvedených občianskych a ústavných práv vo výške

1,9 mil. Eur jednorázové a odškodné vo výške 380 Eur pravidelne mesačne k môjmu starobnému dôchodku, ktorý by bol určite vyšší, keby riadne a včas súdy SR rozhodli a zasiahli, aby môj bývalý zamestnávateľ nepravdivými informáciami nemaril moje pracovné príležitosti a nedovolené nezasahoval do môjho pracovného a rodinného života. Uvedeného finančného zadosťučinenia a náhrady škody sa dožadujem vyplatiť od Slovenskej republiky.“

Sťažovateľ zároveň požiadal aj o ustanovenie advokáta v konaní pred ústavným súdom, čo odôvodnil takto: „*môj dôchodok je 9 800 Sk a bytné platím 6 550 Sk preto si advokáta nemôžem zaplatiť.*“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané

oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že:

- rozsudok okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 10 C 22/97 je z 2. októbra 2002 (návrh sťažovateľa bol zamietnutý),
- odvolacie konanie proti rozsudku okresného súdu v predmetnej veci bolo krajským súdom vedené pod sp. zn. 4 Co 40/08,
- rozsudok okresného súdu sp. zn. 10 C 22/97 z 2. októbra 2002 nadobudol právoplatnosť 25. júla 2009 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 Co 40/08 z 10. júna 2009.

V prvom rade ústavný súd poznamenáva, že odôvodnenie sťažnosti je veľmi všeobecné, nesúrodé a neprehľadné. Možno z neho vydedukovať nespokojnosť sťažovateľa s rozhodnutiami všeobecných súdov, avšak bez uvedenia konkrétnych právne relevantných skutočností, ktoré by umožňovali kvalifikované spochybnenie ich záverov v právnej veci sťažovateľa.

Z konštatovania sťažovateľa, že mu „*súd neposkytol... súdnu ochranu*“ a že „*súdy SR nerozhodli spravodlivo... a riadne*“, možno vyvodiť, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu, ako aj krajského súdu. Sťažovateľ taktiež namietal aj porušenie svojho základného práva „*na česť a spravodlivé informácie o mojej osobe*“, čo ale vôbec nijako neodôvodnil, len stroho skonštatoval ich porušenie „*súdmi SR*“. Z uvedenej formulácie ústavný súd vyvodil, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena podľa čl. 19 ústavy.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 22/97 ústavný súd musel sťažnosť v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na už spomenutý princíp subsidiarity ustanovený v čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd konštatuje, že nemá právomoc preskúmať napadnutý postup okresného súdu, keďže jeho rozhodnutie a postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal, preskúmal na základe odvolania sťažovateľa krajský súd, ktorý rozsudkom sp. zn. 4 Co 40/08 z 10. júna 2009 napadnutý rozsudok prvostupňového súdu v celom rozsahu potvrdil.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti postupu okresného súdu odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (uvedené platí v plnom rozsahu aj vo vzťahu k namietanému porušeniu sťažovateľovho základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena podľa čl. 19 ústavy).

Pokiaľ ide o namietané porušenie základných práv podľa čl. 19 a čl. 46 ods. 1 ústavy postupom krajského súdu v označenom konaní, je predovšetkým potrebné opätovne poukázať na to, že sťažovateľ sa v odôvodnení sťažnosti obmedzil iba na konštatovanie, že súd nerozhodol „*spravodlivo... a riadne*“, teda neuviedol žiadne konkrétne skutkové a právne relevantné okolnosti, ktoré by naznačovali možnosť porušenia jeho základných práv, resp. existenciu vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom krajského súdu a namietaným porušením označených práv. Už z tohto samotného faktu možno vyvodiť záver o zjavnej neopodstatnenosti jeho sťažnosti. Sťažovateľ v sťažnosti de facto vyjadril svoju nespokojnosť s prehratým súdnym sporom a adresoval ju ústavnému súdu, ktorý stavia do pozície ďalšej opravnej inštancie proti rozhodnutiam všeobecných súdov.

Nevyhnutnou podmienkou konania ústavného súdu o individuálnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy je vznesenie relevantných námietok zo strany sťažovateľa spočívajúcich v uvedení skutočností svedčiacich o porušení jeho základných práv alebo slobôd rozhodnutím, opatrením, procesným postupom, príp. inou aktivitou alebo nečinnosťou konkrétneho orgánu verejnej moci (orgánu štátnej správy,

územnej alebo záujmovej samosprávy, súdu atď.). Vznesenie takýchto námietok podanie sťažovateľa neobsahuje.

Subjektívny názor sťažovateľa o porušení jeho základných práv nie je dostatočným dôvodom na záver, že mohlo dôjsť k ich namietanému porušeniu, ak chýbajú objektívne okolnosti, ktoré by dovolili takýto záver aspoň na účely prijatia sťažnosti na ďalšie konanie.

Navyše, ústavný súd podľa svojej konštantnej judikatúry nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, III. ÚS 151/05). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť účastníkov pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy (I. ÚS 13/01, I. ÚS 120/04, I. ÚS 209/09).

V prerokovávanej veci preto ide o situáciu, keď sťažovateľ vôbec nerešpektuje postavenie ústavného súdu ako orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), do právomoci ktorého nepatrí ochrana pred nezákonnosťou, ale len pred neústavným postupom a rozhodnutím orgánov verejnej moci. Sťažovateľ síce opisom označil základné práva, do ktorých malo byť namietaným postupom zasiahnuté, avšak v skutočnosti len vyjadruje svoj nesúhlas s rozhodnutím bez toho, aby prijateľne vysvetlil, ako sa to dotýka namietaného porušenia jeho základných práv.

Ústavný súd preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Z odôvodnenia sťažnosti, kde sťažovateľ uvádza, že sa sťažuje aj „na prietahy v konaní súdu“, že „súdy SR nerozhodli... včas“, ako aj „bez prietahov“, možno vyvodiť, že namieta taktiež porušenie svojho základného práva na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd vychádza zo svojej stabilnej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ (III. ÚS 61/98), pričom k vytvoreniu stavu právnej istoty dochádza „až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu“ (I. ÚS 10/98).

Ústavný súd pri preskúvaní sťažností, ktorými sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa svojej konštantnej judikatúry poskytuje ochranu týmto právam len vtedy, ak bola sťažnosť pred ústavným súdom uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva ešte mohlo dochádzať alebo porušenie v tom čase ešte mohlo trvať (m. m. I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05), t. j. vtedy, ak mu bola sťažnosť doručená v čase, keď ešte nedošlo k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľov z dôvodu, že príslušný súd ešte vo veci právoplatne nerozhodol. Ak v čase, keď sťažnosť ústavnému súdu došla, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť v zásade odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Tento právny názor ústavného súdu akceptuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva (pozri napr. rozhodnutie vo veci Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 16970/05).

Vychádzajúc z uvedenej judikatúry ústavný súd sťažnosti, ktoré mu boli doručené po nadobudnutí právoplatnosti príslušného rozhodnutia všeobecného súdu alebo iného orgánu verejnej moci, odmieta podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

V preskúmvanej veci bola sťažnosť ústavnému súdu doručená 2. septembra 2009, teda až potom, ako bola vec právoplatne skončená 25. júla 2009, a to rozsudkom okresného súdu sp. zn. 10 C 22/97 z 2. októbra 2002 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 Co 40/08 z 10. júna 2009. To, že namietané konanie bolo k uvedenému dňu právoplatne skončené, vyplýva zo samotnej sťažnosti, pričom ústavný súd si túto skutočnosť overil aj na okresnom súde.

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá v celom rozsahu, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho sťažnosti (ustanovenie advokáta na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, priznanie primeraného finančného zadosťučinenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. septembra 2009